

Nieuwsbrief Mei 2021

Mensen met Dementie in Groningen

www.mensenmetdementiegroningen.nl

info@ensenmetdementiegroningen.nl

Inhoud (en nog meer wetenswaardigheden)

- Certificatie maar Waar is 't protocol 'Verplicht aandacht geven?' en 'Gelukkiger leven?'
- De gemeente aan zet! Benut het potentieel van jonge ouders
- *Kleinschalig wonen uitgelicht* - Zorgboerderij Hoeve Loevestein in Donderen
- Wachtlijsten in beeld in Provincie Groningen
- Ontwerp voor ontmoeten – Hoe de gebouwde omgeving kan uitnodigen tot contact
- *Film tip* --The Father
- Lectoraat Goed leven met dementie bij de Hogeschool Windesheim
- *Technologie Tip* - Beleving aan de wand
- *Technologie Tip* - DayClocks voor vergeetachtige ouderen
- Flyer met aanbod respijtzorg in de Gemeente Westerkwartier
- Campagne "Niet te missen" in de week van Jonge Mantelzorgers van 1 t/m 7 juni 2021
- Onderzoek met vragenlijst: Wens naar bewegen van mensen met geheugenproblemen tot dementie
- Hoe kijken we naar mensen met dementie? Zijn het "lopers" of "dwalers" ?
- Handreiking onafhankelijke cliëntondersteuning in het Sociaal domein – WMO
- *Tip Het lezen waard* - Praktisch handboek voor mantelzorgers bij dementie
- Bureaucratie Wet Zorg en Dwang gaat ten koste van de patiënt
- *Tip Het lezen waard* - Klein Geluk voor de mantelzorger
- Gedicht - Zie mij - "Dementie en depressiviteit"
- Project Vrijwilligers en dementie in gemeente Eemsdelta
- Bouw niet nog meer verpleeghuizen maar biedt passende vormen van wonen – Onderzoek Alzheimer Nederland
- Trends in de verpleeghuiszorg voor mensen met dementie
- Steunpakket: extra geld naar gemeenten en aanpak eenzaamheid

Certificatie - Mensen in plaats van systemen

**Waar is 't protocol
'Verplicht aandacht geven?'**
**En 't protocol:
'Gelukkiger leven?'**

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, stuur een mail.

De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Waar is 't protocol
'Verplicht aandacht geven?'

Protocol

Protocol voor
wegen en wassen,
wonden uit bruisen,
scheren en plassen.
Voor bedden opmaken,
bloeddruk bewaken.
Klysma's toedienen,
verplaatsen in bed.
Bloedsuiker prikken
infusen gezet.
Voor temperaturen
en voor hygiëne,
canules verzorgen
en voor open benen.

Protocol voor
het injecteren,
nagels verzorgen,
voor katheriseren.
Voor sputum en tillen,
decubitusbillen.
Voor hulp bij braken,
voor een urinaal.
Pilletjes delen,
gewoon of rectaal.
Verslikken opheffen,
verbinden van wonden,
Drupp 'len van ogen,
het plaatsen van sonde.

Protocol voor
het rapporteren.
Je moet als verzorgende
alles goed leren.
De mensen verzorgen,
hun veiligheid borgen.
Met protocollen,
lijkt dat geslaagd.

**Maar vind je het gek,
als soms iemand vraagt:
Waar is 't protocol
'Verplicht aandacht ge-
ven?'**
**En 't protocol:
'Gelukkiger leven?'**

© Hans Cieremans
<https://www.hanscieremans.nl>

Certificatie - Mensen in plaats van systemen

HKZ- en ISO-toetsingen zijn vooral gebaseerd op de processen, richtlijnen en protocollen. Natuurlijk bieden processen een (rand)voorwaarde voor goed wonen, welzijn en zorg.

Maar raak je daar mee ook de kern van mensen hoe zij willen wonen en leven? Wat weet je nu eigenlijk als je bij een audit hoort, de processen en richtlijnen zijn op orde? Gaat het niet veel meer om de verhalen van de mensen? Er vindt wel een kentering plaats waarbij auditoren en inspecteurs gaan observeren en met de mensen zelf gaan praten en hun verhalen en ervaringen gebruiken om een "oordeel" te geven.

Een citaat van een organisatie die audits uitvoert:

"Het perspectief van de mensen die u verzorgt of ondersteunt, vormt altijd al de kern van onze kijk op kwaliteit en hoe wij deze toetsen. Daarbij is 'kwaliteit' een breed begrip. Iedere persoon beleeft het anders. Daarom ligt onze focus op de kwaliteit van leven van mensen met een langdurige zorgbehoefte en hún beleving van de zorg en ondersteuning die zij ontvangen. De komende jaren willen we die beleving nog centraler zetten en kwaliteit van zorg vaststellen aan de hand van de verhalen van alledag. We willen cliënten en professionals en organisaties nauwer betrekken bij de invulling en uitvoering van onze audits en de ontwikkeling van nieuwe kwaliteitsmodellen".

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

JongeOuderen.nl

De gemeente aan zet! Benut het potentieel van jonge ouders – het antwoord op vergrijzing

In de strijd tegen de gevolgen van vergrijzing worden de mensen in de derde levensfase gezien als een belangrijke groep. Deze mensen zijn daar zelf echter nog niet zo bewust van. Uitsluitend het faciliteren van initiatieven zal daarom niet voldoende zijn. Wat kunnen gemeentes nog meer doen om de preventie-opdracht in het kader van vergrijzing vorm te geven?

Een belangrijke vraag die hierbij wordt gesteld is: Wat kan de oudere daar zelf in doen? Een vraag waar "Jonge Ouderen.NI" zich al sinds 2014 mee bezig houdt en waar meer en meer beleidsmakers mee worstelen. Een logische vraag, want "dagelijks beginnen ouderen onbewust en onvoorbereid aan 'de derde levensfase'".

"Het stimuleren en faciliteren van ouderen en relevante stakeholders in het voorbereiden op ouder worden in de volle breedte, én een actief handelingsperspectief bieden", is dan ook de opdracht.

Een conclusie die ook al is ook getrokken in het rapport over het de 3de levensfase van de Raad voor Volksgezondheid. Maar wie moet hiermee aan de slag? Want als de jonge ouders niet vanzelf aan de slag gaan, zal iemand anders hen daartoe moeten uitnodigen.

In 2015 heeft de transitie van de maatschappelijke ondersteuning naar de gemeentelijke overheid plaatsgevonden. Sindsdien ligt daar ook een verantwoordelijkheid voor het opzetten van preventie en het voorlichten en informeren van de burger. Sterker nog, juist het feit dat de gemeente dicht op de huid en op maat zaken kan regelen, is een belangrijk argument geweest voor deze transitie. Dus vanuit de formele gedachte is de gemeentelijke overheid misschien wel de eerste die die handschoenen kan oppakken. In ieder geval is het een belangrijke stakeholder in deze.

Maar er zijn ook andere argumenten om de benadering van de jonge ouders in een lokale setting, vanuit de wijk of buurt te realiseren. Veel thema's waar zij zich in de derde levensfase op kunnen richten, hebben een lokaal karakter. Denk aan mobiliteit, veiligheid, wonen, het sociaal netwerk, participatie, een uitdaging vinden, leefstijl etc. Bovendien is de maatschappelijke winst van deze thema's meestal direct lokaal op te halen en is de verbinding die rondom deze thema's kan ontstaan tussen mensen het sterkst als die een lokale basis heeft.

Makkelijker gezegd dan gedaan maar toch een uitnodiging aan de gemeenten en andere stakeholders.

Lees meer in [Benut het potentieel van jonge ouders – het antwoord op vergrijzing](#)

Bron en meer info op <https://jongeouderen.nl>

JONGEOUDEREN.NL helpt gemeenten en organisaties in het sociale domein om de gevolgen van vergrijzing het hoofd te bieden. Onder andere door het informeren, inspireren, coachen en verbinden van de burger in de derde levensfase: de jonge ouders.

Kleinschalig wonen uitgelicht

In elke nieuwsbrief een kleinschalige vorm van wonen uit de Provincie Groningen e.o.

Zorgboerderij Hoeve Loevestein in Donderen

In de kop van Drenthe ligt zorgboerderij Hoeve Loevestein, precies tussen Groningen en Assen. Het is een landgoed van 5 hectare die op een prachtige en rustige plek midden in de natuur ligt. Er is een groot wandelgebied van

bijna 2 kilometer met veel mooie plekken om vanaf een bankje te genieten van het uitzicht of van de grazende dieren. Verspreid over het gebied zijn verschillende tuinhuisjes, terrasjes en andere plekken geschikt voor allerlei activiteiten. Alles draait om de drie B's: buiten, bewegen en beesten. Vanuit deze gedachte wordt zorg op maat verleend.

Voor wie?

Hoofdzakelijk wordt zorg aan geboden voor mensen met dementie. In goed overleg wordt gekeken om de begeleiding aan te passen naar de zorgvraag. Het is altijd mogelijk om hierover contact op

te nemen om de mogelijkheden te bespreken.

Wonen met zorg maar ook logeeropvang.

Er zijn verschillende mogelijkheden bij Hoeve Loevestein, zo bieden wij zorg voor langdurige verblijf maar ook is er de mogelijkheid tot logeeropvang of dagbesteding. Momenteel zijn er 14 kamers met eigen badkamer en genoeg ruimte voor persoonlijke bezittingen.

Meer info op <https://www.hoeveloevestein.nl>

"Is dat uw preekstoel?"- kerkdienst en dementie

"Is dat uw preekstoel?" aldus een mevrouw met dementie bij aanvang van de kleinschalige kerkdienst in de huiskamer van het verpleeghuis.

Zo is het: de vieringen zijn gewoon in de huiskamer, waar mensen ook eten, tv-kijken of puzzelen. Soms wordt er zelfs tijdens de kerk-

dienst gekookt.

En ik zit gewoon op een krukje, zodat ik gemakkelijk door de kamer kan bewegen en draaien, en iedereen kan zien en betrekken.

Dat is nu juist zo mooi: de gewone, alledaagse ruimte, wordt als het ware even een sacrale plek, waar we zingen, bidden en Bijbel lezen.

Het alledaagse wordt zo eventjes opgetild, en het heilige wordt tegelijk heel alledaags. Waar die twee elkaar kruisen, vinden de meest bijzondere ontmoetingen plaats!

Tim van Iersel - Dementiedominee en ethicus
| auteur 'Dilemma's bij dementie' en

Wachtlijsten in beeld—Zorgkaart Groningen vergroot zicht op de bereikbaarheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid van zorg in het Groninger zorglandschap

Goede bereikbare en beschikbare zorg is van groot belang voor de inwoners van Groningen. Om meer zicht te bieden op het zorglandschap ontwikkelde Sociaal Planbureau Groningen, in opdracht van de provincie Groningen, de Zorgkaart Groningen. De Zorgkaart Groningen bundelt voor het eerst op één plek informatie over de bereikbaarheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid van zorg en ondersteuning in de provincie Groningen. De digitale kaarten geven snel inzicht waar welke vormen van zorg en ondersteuning zich bevinden en waar de toegankelijkheid onder druk staat.

De Zorgkaart Groningen geeft inzicht in de stand van zaken over beschikbaarheid van zorg in de provincie Groningen. Onder beschikbaarheid van zorg wordt verstaan in hoeverre inwoners terecht kunnen bij de zorg.

Eventuele wachtlijsten, wachttijden en personele capaciteit zijn in beeld gebracht.

Per figuur is het mogelijk om in te zoomen op een plek of situatie wanneer je bijvoorbeeld een gemeente, een beroepsgroep, of een kleur in de figuur aanklikt. Sommige figuren hebben een keuzemenu, waar diverse opties zijn te vinden. Informatie over de bron en definities vind je onder de informatieknoop.

Wachtlijsten in de sector verpleging en verzorging op <https://sociaalplanbureau groningen.nl/zorg/zorgkaart-groningen/beschikbaarheid-van-zorg/#wachtlijsten-langdurige-zorg>

Op peildatum augustus 2020 zijn er in de provincie Groningen 2 'actief wachtenden beneden de Treeknormen' en 1 'actief wachtende boven de Treeknormen'. Er zijn 370 wachtenden voor een voorkeursplek in een zorginstelling (de 'niet-actief wachtenden').

Bron en meer info op

<https://sociaalplanbureau groningen.nl/nieuwe-zorgkaart-groningen-vergroot-zicht->

In januari ruim 5000 lege bedden in verpleeghuizen

In de laatste week van januari 2021 waren er 5016 meer lege bedden in Nederlandse verpleeghuizen dan voor de coronauitbraak.

Dat is bijna net zoveel als het dieptepunt in mei vorig jaar. Toen waren 5252 meer bedden leeg dan normaal. Dat blijkt uit gegevens van de Nederlandse Zorgautoriteit maandelijks uitbrengt.

Het aantal mensen dat een indicatie krijgt voor langdurige zorg is vergelijkbaar met voorgaande jaren. In de eerste week van februari (de meeste recente cijfers) neemt dat aantal iets toe.

Het lijkt erop dat mensen die deze zorg nodig hebben wel al een indicatie aanvragen. Maar de opname wordt in een deel van de gevallen uitgesteld. In de tussentijd ontvangen zij meestal zorg thuis.

Bron en meer info <https://www.nza.nl>

Ontwerp voor ontmoeten

Ontwerp voor ontmoeten – Hoe de gebouwde omgeving kan uitnodigen tot contact

Voor het langer thuis wonen van (kwetsbare) ouderen in de eigen wijk zijn een geschikte woning, voorzieningen in de buurt en een prettige sociale en fysieke leefomgeving nodig. Ingrepen in de ruimtelijke omgeving kunnen bijdragen aan de zelfredzaamheid van mensen.

Door ruimte te geven aan ontmoeting bouwen mensen een netwerk op van burens en buurtgenoten die elkaar informeel kunnen steunen.

Architecte Ianthe Mantingh van Zijdekwartier Architecten neemt u mee in 'Ontwerp voor ontmoeten' mee hoe zij als ontwerper kijkt naar gebouwen en hun gebruik.

De publicatie biedt een kader met een perspectief; het zoomt in op de buurt, de route van straat naar huis, het woonblok, de drempelzone en de woning. Er komen voorbeelden van zowel Zijdekwartier architecten als ideeënprijsvraag Who Cares van het Atelier Rijksbouwmeester aan bod. En aangevuld met theorie en praktijk vanuit collectieve woonvormen en andere gerealiseerde voorbeelden uit de Nederlandse ontwerppraktijk.

Met deze uitgave bieden Platform31 en Zijdekwartier architecten kennis en inzichten om te laten zien hoeveel er in de gebouwde omgeving mogelijk is om contact te bevorderen. Het is aan opdrachtgevers, bestuurders, gebruikers en ontwerpers om de juiste vragen te stellen, zodat er op steeds meer plekken ruimte wordt gemaakt voor ontmoeting.

Lees meer in [Ontwerp van ontmoeten – Hoe de gebouwde omgeving kan uitnodigen tot contact](#)

Comfortwoning in IJsselmonde

In Rotterdam hebben gemeente, Woonbron, Bureau Zorginnovatie, Stichting Aafje en PIT 010 in IJsselmonde een Comfortwoning ingericht. "Het is een huiselijk ingerichte modelwoning, waar bezoekers kennismaken met handige hulpmiddelen die thuis wonen makkelijker, comfortabeler en veiliger maken. De eigen thuisomgeving aanpassen met deze slimme eHealth-producten, is een mooie manier zijn om langer zelfstandig thuis te kunnen wonen."

Bron en info <https://www.aafje.nl/nieuws/persbericht-comfortwoning-in-ijsselmonde-opent-haar-deuren>

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Flyer met aanbod respijtzorg in de Gemeente Westerkwartier

Gemeenten hebben als taak er ook voor te zorgen dat ondersteuning van mantelzorg goed is geregeld. Daarbij ook de vraag en het aanbod in respijtzorg. Een voorbeeld hoe dat kan blijkt uit een poster van de gemeente Westerkwartier.

Onder respijtzorg verstaan de gemeente alle vormen van vervangende zorg en ondersteuning die erop gericht zijn om mantelzorgers te ontlasten. Hierdoor hebben zij even de tijd voor zichzelf, wat overbelasting kan voorkomen. Respijtzorg kan verschillende vormen aannemen. Bij enkele vormen van respijtzorg zijn indicaties vanuit de WMO, WLZ of de Jeugdwet nodig, maar er zijn ook niet-geïndiceerde vormen van respijtzorg. In een overzicht worden voorbeelden gegeven van diverse vormen van respijtzorg binnen de Gemeente Westerkwartier.

Lees meer in de poster van 15 juni

2020 : **Westerkwartier Poster respijtzorg 15-6-2020**

Twitterberichtje

Bewoner met dementie moest bewegen van arts. Wilde niet oefenen, want was iets kwijt. Liep daardoor heen en weer tussen de hometrainer (op- en afstappen), kapstok, tas (op grond). Ik heb meegeholpen met zoeken. Lekker samen 1/2 uur bewogen. Soms is het zo simpel.

Campagne "Niet te missen" in de week van Jonge Mantelzorgers van 1 t/m 7 juni 2021

Het doel:
Meer bewustwording, herkenning en erkenning.

Ongeveer een kwart van de jongeren groeit op met iemand in hun directe omgeving met een chronische ziekte, beperking, psychische kwetsbaarheid, verslaving en/of andere ondersteuningsbehoefte. Dat kan een ouder zijn, een broer of zus, maar ook een grootouder of goede buur.

Zij helpen bijvoorbeeld mee in de fysieke zorg, hebben extra huishoudtaken en/of helpen met het regelen van de zorg. Maar daarnaast maken ze zich vaak ook meer zorgen dan hun leeftijdsgenoten, en missen ze de nodige zorg en aandacht voor zichzelf. Tijdens deze week wordt landelijk aandacht gevraagd voor deze jongeren. Door heel het land worden activiteiten georganiseerd voor jonge mantelzorgers en voor betrokken professionals.

Het thema van dit jaar is Niet te missen! De campagne "Niet te missen" start in mei en laat zien wat de impact is van mantelzorg in het persoonlijke leven van jongeren. Zowel online als in de echte wereld zal het niet te missen zijn.

Voor organisaties en professionals is er een toolkit die je kunt gebruiken in je eigen regio.

Meer info op <https://www.weekvandejongemantelzorger.nl>

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

...en theater

The Father

De film 'The Father' heeft maar liefst zes Oscar-nominaties in de wacht gesleept, voor onder meer de beste film, de beste hoofdrol (vader Anthony Hopkins) en de beste bijrol (dochter Olivia Colman). De film lijkt het grote publiek een inkijk te geven hoe het voelt om door dementie de grip op de realiteit te verliezen. En hoe machteloos je er als naaste bij kan staan.

In Nederland is de première door corona steeds uitgesteld en staat nu gepland voor 20 mei 2021.

Lectoraat Goed leven met dementie bij de Hogeschool Windesheim

Weten hoe we bijdragen aan een goed leven met dementie?

Bij Hogeschool Windesheim is Simone de Bruin benoemd tot lector Goed Leven met Dementie.

Het aantal mensen met dementie in Nederland neemt sterk toe. Een groot deel van hen woont thuis. In onze omgeving krijgen we dus steeds meer te maken met dementie. Niet alleen de (toekomstige) professionals in de zorg, maar ook binnen de familie, vriendenkring, in de wijk, bij een vereniging of in winkels.

Binnen het lectoraat en expertisecentrum Goed Leven met Dementie vinden zij het belangrijk dat er naast de uitdagingen die dementie met zich meebrengt, ook aandacht is voor wat er wél kan. Aandacht voor behoud van autonomie, inclusie, participatie, waardigheid, welbevinden en zingeving.

Zij doen praktijkgericht onderzoek en verbinden dit met het onderwijs. Zo kunnen (toekomstige) professionals de meest recente onderzoeksbevindingen meenemen in hun professionele ontwikkeling.

Op deze manier dragen zij bij aan een goed leven met dementie.

Meer info op <https://www.windesheim.nl/onderzoek/lectoraten/goed-leven-met-dementie>

Technologie Tip

Beleving aan de wand

Eenzaamheid en onderprikkeling onder mensen met dementie is een groot maatschappelijk vraagstuk. Focus op wooncomfort voor mensen met dementie.

De situatie heeft niet alleen impact op de gemoedstoestand van mensen met dementie, maar beïnvloedt ook de omgeving zoals vrijwilligers, mantelzorgers en verzorgend personeel. Om mensen met dementie van een dynamische prikkel te voorzien, bedacht Mireille van Driel het concept Beleefpaneel.

Van Driel is oprichter van Livin' Ontwerpbureau. Waar ze in het begin voornamelijk het interieurontwerp van kantoren op zich nam, ontwikkelde ze later een specialisatie voor gebouwen binnen de gezondheidszorg. "Deze gebouwen worden vaak ingericht met als uitgangspunt een functioneel gebouw voor de verpleging", aldus Van Driel.

"Het is belangrijk dat verplegend personeel goed zijn werk kan doen, maar met die focus loop je het risico dat het wooncomfort van de bewoners op de tweede plek komt. Dat kan anders." De verpleeghuizen gingen tijdens de eerste lockdown op slot. Van Driel reed door het dorp waar ze gevestigd zijn en kwam tot het besef dat bewoners niet eens van de lente konden genieten. "Lammetjes en kuikentjes die geboren worden, de geur van vers gemaaid gras en een stralend zonnetje... dat zijn de prikkels die voor een fijne beleving zorgen", vertelt ze.

Zo kwamen Van Driel en haar team op het idee om de lente naar het verpleeghuis te halen.

"Beleefpaneel is een textielframe waar een doek aan bevestigd kan worden. Je bevestigt het frame aan de muur en hier komt het doek aan waar bewoners aan kunnen voelen." De voeldoeken bevatten bijvoorbeeld een afbeelding van een dier met een aaibare vacht. "Zo ontstaat beleving en voorziet het paneel in een dynamische prikkel."

Bron en meer info op <https://www.beleefpaneel.nl>

DayClocks voor vergeetachtige ouderen

Begonnen vanuit ervaring in familiekring, hebben twee Deventenaren een professionele klok op de markt gebracht speciaal voor vergeetachtige ouderen en er al duizenden van verkocht.

“Wat onze klok uniek maakt, is de eenvoud. De gebruiker hoeft alleen maar te kunnen kijken en horen”, zeggen ze. Day Clocks is eigenlijk niets meer dan een 10 of 7 inch display dat bij een vergeetachtige oudere of iemand met (beginnende) dementie in de kamer staat.

Het scherm toont dag(deel) en tijdstip, maar kan ook meldingen ontvangen: 'Ha ma, Henk komt zo op de koffie'. Het display wordt via een app bediend door familie of mantelzorger.

Bron en meer info op <https://www.dayclocks.nl>

Interessant experiment: de nachtdienst in pyjama bij zorg aan mensen met dementie. Geen koffie zetten in de nacht

Al weer 3 jaar oud. Maar, het laat zien hoe je je kunt (of moet !) verplaatsen in de wereld van mensen met dementie en hun ervaring van de dag en nacht.

In Engeland is er onderzoek naar gedaan. Daar blijkt dat de nachtdienst in pyjama een rustgevend effect heeft op de bewoners. Wat in Engeland al een normale gang van zaken is, is hier nieuw. Bewoners hier leken de pyjama van de verzorgende heel normaal te vinden, maar het is nog te vroeg om al blijvende conclusies te trekken.

Op social media wordt door verzorgenden in ieder geval enthousiast gereageerd op dit experiment.

Een ander voorbeeld is dat studenten bij een onderzoek ontdekten dat mensen met dementie (en vast ook mensen die geen dementie hebben) s' nachts wakker werden en de geur van vers gezette koffie roken. Natuurlijk ook zin in een "bakkie koffie" omdat zij dachten dat het al de tijd van opstaan was. Het gaf ook onrust.

De nachtdienst ging voortaan even op een andere plek een kop koffie drinken. De bewoners sliepen beter.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

WAT VINDT U VAN DE SLIMME WONING VOOR MENSEN MET DEMENTIE?

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
KIVI-CHAIR
ARCHITECTURE IN HEALTH

Bent u mantelzorgers van iemand met dementie? Deel dan uw mening over de Interactieve Woonkamer!

WIE ZIJN WIJ?

Het lectoraat Architecture in Health van de Hogeschool Arnhem Nijmegen onderzoekt hoe het sociaal ruimtelijk ontwerp van de omgeving kan bijdragen aan de gezondheid en het welbevinden van mensen.

DE INTERACTIEVE WOONKAMER

In het project de 'Interactieve Woonkamer' onderzoeken wij hoe een 'slimme' woonkamer een aantal taken van mantelzorgers kan overnemen, door ouderen met dementie met projecties, licht- en geluidsignalen te ondersteunen.

HET ONDERZOEK

Via enkele video-impressies krijgt u een uniek inkijkje in de 'Interactieve Woonkamer'. Hierna volgen er enkele vragen over de bruikbaarheid van het systeem bij het ondersteunen van mensen met dementie in hun dagelijks leven. U bepaalt zelf wanneer u de vragenlijst invult. Het onderzoek zal minimaal 20 minuten van uw tijd in beslag nemen.

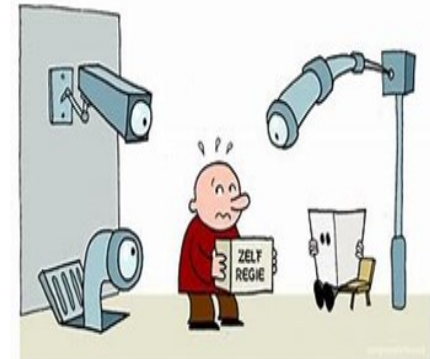

OPROEP

Bent u mantelzorgers van iemand met dementie en wilt u meedoen aan dit volledig onlineonderzoek? Neem dan contact op met de onderzoekers **Ivo Maathuis** (ivo.maathuis@han.nl), of **Marleen van Beuzekom** (marleen.vanbeuzekom@han.nl). We zijn benieuwd naar uw mening!

Wat vindt u als mantelzorgers van de slimme woning voor mensen met dementie?

Dementie en zelfstandig wonen; de mantelzorgers speelt hierbij een cruciale rol.

Bent u mantelzorgers van iemand met dementie en heeft u een mening over hoe thuiszorgtechnologie hem/haar in het dagelijks leven kan ondersteunen, en/of U kan ontlasten?

Uw bevindingen worden zeer op prijs gesteld!

Onderzoek met vragenlijst: Wens naar bewegen van mensen met geheugenproblemen tot dementie

Esther Homan doet een onderzoek. Help u haar door de vragenlijst in te vullen?

"Bij deze wil ik mij graag even voorstellen. Mijn naam is Esther en ik studeer Biomedische Wetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen. Op dit moment loop ik stage bij Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN). Tijdens deze stage wil ik graag de behoefte en wensen rondom beweegactiviteiten voor mensen met geheugenproblemen in kaart brengen.

Starterskit
Bewegen
stimuleren
bij ouderen

Hiervoor wil ik u graag een aantal vragen stellen. Wat ik vaak lees is dat er verschillende manieren van bewegen worden bedacht voor mensen die geheugenproblemen ondervinden, maar dat de

persoon zelf niet altijd wordt gevraagd wat hij of zij nu eigenlijk echt graag wil doen. Daarom heb ik deze vragenlijst opgezet om ervoor te zorgen dat uw wensen worden gehoord en we zo samen kunnen kijken naar wat plezier geeft tijdens het doen van beweegactiviteiten.

Deze vragenlijst mag natuurlijk ook samen worden ingevuld met een naaste of ondersteuner. Alvast heel erg bedankt voor het beantwoorden van de vragen en vooral veel plezier gewenst!"

De link naar de vragenlijst is: <https://forms.gle/WKgqLpCFNZHcnM4e7>

Hoe breng je de belevingswereld van mensen met dementie op een interactieve manier over aan andere bezoekers van het Open Lucht Museum? Thuiswonende mensen met dementie en hun mantelzorgers gezocht

Sanne Metten doet een onderzoek :

"Heb jij dementie of ken jij iemand die dementie heeft en nog thuiswonend is? Voor mijn opleiding Industrial Design TU/e ga ik door het ontwikkelen van een interactieve museum installatie onderzoeken hoe bezoekers van het Nederlands Openlucht Museum meer empathie voor mensen met dementie kunnen ontwikkelen. Mijn doel is om de belevingswereld van mensen met dementie op een interactieve manier over te brengen.

Ik ben benieuwd naar wat mensen met dementie en de familie/partner/mantelzorgers ervaren en ga hier graag in gesprek over!"

Voor aanmelden of meer informatie kun je een mail sturen naar: s.t.h.metten@student.tue.nl

Open deuren in verpleeghuizen

'Een verademing voor iedereen'

Méér bewegingsvrijheid is de trend in de ouderenzorg.

Gaat nu ook de gesloten afdeling tot het verleden behoren?

Een reportage over twee verpleeghuizen waar de deuren open gingen: De Houttuinen in Haarlem en Heemswijk in Heemskerk.

Al in 2009 ! Over de aanleiding zegt locatiemanager: 'Aan het eind van elke werkdag gingen verzorgenden naar huis. Veel bewoners liepen óók naar de afdelingsdeur, maar bleven daar noodgedwongen staan. Een afschuwelijk gezicht'.

Bron en meer info op

<https://www.innovatiekringdementie.nl/a-210/open-deuren-een-verademing-voor-iedereen>

Hoe kijken we naar mensen met dementie?

Zijn het "lopers" of "dwalers" of "mensen die ontsnappen uit een verpleeghuis" of zijn het mensen die graag even een wandeling maken.

En, als zij te lang binnen blijven de muren op zich af zien komen met als gevolg onrust. Als mensen met dementie dan door een verpleeghuis lopen, zeggen we dan "kijk mijnheer Jansen weer eens dwalen" of "goedemorgen mijnheer Jansen, fijn u te zien".

En als mijnheer Jansen naar buiten loopt omdat het lentezonnetje schijnt of hij er van houdt om de natte regendruppels te voelen, is het dan "mijnheer Jansen is ons weer eens ontglipt" of is het "fijn dat mijnheer Jansen geniet".

En als mijnheer Jansen dan toch een paart straten verder weg op een bankje is gaan zitten en wat "verdwaasd" om zich heen kijkt, weet de buurt dan dat hij in een "dementievriendelijke wijk" woont en wordt hij dan aangesproken met "ben u al weer ontsnapt; wat slecht van die instelling" of met "kunt u misschien de weg niet terug vinden en zal ik even met u meelopen" ?

En, als we weten dat mijnheer Jansen en nog veel meer mijnheren en mevrouwen Jansen een gewoonte hadden om elke dag even een wandeling te maken of door het veld te struinen, zorgen we dan ook voor ondersteuning of begeleiding zodat we geen "excuus-truus" zijn en een "gelegenheidsargument" hebben van "het is veel beter voor mijnheer Jansen dat hij veilig op een afgesloten huiskamer zit". En, we hebben er toch voor gezorgd dat hij een heel mooie kamer heeft in een heel mooi gebouw?

Houden we ECHT rekening met de MENS mijnheer Jansen of zijn het onze eigen normen waarden die we gebruiken als verontschuldiging voor ons handelen? Wij hebben het beste met je voor.....?

Handreiking onafhankelijke cliëntondersteuning in het Sociaal domein – WMO voor Gemeenten en Adviesraden Sociaal Domein

Onafhankelijke cliëntondersteuners helpen (OCO) inwoners om hun hulpvraag beter te formuleren en geven advies en informatie over zorg en ondersteuning. In de wet staat dat dit altijd gratis moet zijn, voor iedereen toegankelijk is en je alle vragen moet kunnen stellen.

Dat kunnen vragen zijn over zorg, inkomen, woonsituatie, onderwijs of andere onderwerpen.

Onafhankelijke cliëntondersteuners staan naast inwoners en denken in hun belang mee. Hoe staat het met onafhankelijke cliëntondersteuning in jouw gemeente?

In deze handreiking staat cliëntondersteuning in de Wmo en waarom focus op cliëntondersteuning waardevol is centraal. Daarnaast lees je hoe je als adviesraad een belangrijke rol kan spelen bij het agenderen, vormgeven en daarmee versterken van onafhankelijke cliëntondersteuning in de gemeente.

NB. Naast de OCO in het sociaal domein is er ook OCO als er sprake is van langdurige zorg in het kader WLZ.

Lees meer in **Handreiking voor gemeenten – Hoe organiseren en versterken cliëntondersteuning gemeente**

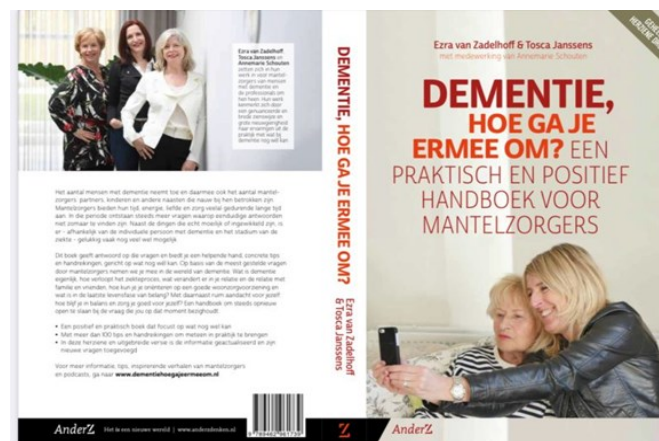
Tip.....Het lezen waard

Dementie, hoe ga je er mee om – Praktisch handboek voor mantelzorgers

Het aantal mensen met dementie neemt toe en daarmee ook het aantal mantelzorgers. Partners, familieleden en andere naasten nemen de zorg dan op zich.

Dementie begint vaak met geheugenproblemen en desoriëntatie, maar gaandeweg worden de problemen groter. Veel mantelzorgers worden geconfronteerd met verandering van gedrag en persoonlijkheid en veel mensen met dementie krijgen last van depressiviteit.

Het goede nieuws is dat mensen met dementie nog steeds denken, voelen en zichzelf duidelijk kunnen maken. Afhankelijk van het stadium van de ziekte is er vaak nog veel mogelijk.

Aan de hand van de honderd meest gestelde vragen door mantelzorgers nemen we je mee in de wereld van de dementie. Zo leer je hoe je op een prettige manier kunt zorgen voor iemand met dementie. En, niet onbelangrijk, hoe je ervoor zorgt dat je jezelf niet vergeet.

Een positief en praktisch boek dat focust op wat nog kan.

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

Alzheimercafé EEMSDelta gaat tijdelijk online in cor- onatijd!

Het Alzheimercafé in de ge-
meente Eemsdelta organiseert,
normaal gesproken, maandelijks
informatieve lotgenotenbijeën-

komsten voor iedereen die met dementie te maken
heeft.

Vanwege Covid-19 zijn de groepsbijeënkomsten al lan-
gere tijd niet meer mogelijk. Om toch mensen de ge-
legenheid te bieden elkaar te ontmoeten en van informa-
tie te voorzien organiseren we in april, mei en juni on-
line bijeenkomsten.

Hiermee is gestart op 20 april van 19.30 uur tot 20.30
uur. Daarna volgen op 18 mei en 22 juni online-
bijeënkomsten.

Tijdens de bijeenkomsten staat steeds een thema cen-
traal. Dinsdag 20 april was het thema: 'Mantelzorg,
hoe hou ik het vol? 'Bang, boos en in de war' staat op
18 mei op het programma en 22 juni komt de notaris
aan bod. Tijdens de online-bijeënkomst kunt u ook vra-
gen stellen.

Bent u geïnteresseerd in deze online- bijeënkomsten?

Dan kunt u zich bij Cadanz Welzijn aanmelden via de
mail: info@cadanzwelzijn.nl of via tel: 0596-745024.
Hier kunt u ook terecht als u meer wilt weten over de
bijeënkomsten. Na aanmelding krijgt u meer informa-
tie, hoe u het onlineprogramma kunt volgen. Lukt het
u niet zelf, misschien kan dan een dochter of zoon of
ander familielid u helpen. Maar u kunt ook gebruik ma-
ken van de hulplijn.

Bureaucratie Wet Zorg en Dwang gaat ten koste van de patiënt

In april meldt de Nza dat de Wet zorg en dwang (Wzd) jaar-
lijks 111 miljoen euro aan extra kosten met zich meebrengt.
"Dit nieuws is helaas weinig verrassend", zegt Jacqueline de
Groot, voorzitter van Verenso. "Bovendien maken de extra
kosten voor de crisisdienstverlening, net als de ambulante toe-
passing van de Wzd, nog geen onderdeel uit van dit bedrag.
Dat maakt het nog schokkender", voegt Matijn Coret, voorzit-
ter van de NVAVG, toe.

In het onderzoek van de Nza zien we dat er een forse toena-
me van personele kosten is als gevolg van de invoering van de
Wet zorg en dwang. De wet kent een veelvoud aan functiona-
rissen zoals zorgverantwoordelijken, Wzd-functionarissen,
zorgverleners, behandelaren, ter zake kundig artsen en exter-
ne deskundigen. Daarnaast is er sprake van een te ver door-
gevoerde bureaucratie. Hierdoor is onvoldoende maatwerk
mogelijk.

"De huidige wet leidt tot een enorme administratieve lasten-
druk waarbij het belang van de patiënt uit het oog wordt ver-
loren. We moeten terug naar de intentie van de wet waarbij
de patiënt weer voorop staat", sluiten De Groot en Coret af.
Bron en meer info op <https://www.verenso.nl>

**Niets doen is soms
een goede remedie.**

OM
DENKEN

Hippocrates

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Tip.....Het lezen waard

Klein Geluk, Klein Geluk voor de mantelzorger en Klein Geluk als je ziek bent

3 toptitels; een aanvulling in je boekenkast voor ons allemaal. Receptenboeken op maat voor ieders persoonlijke behoefte als mens op dat moment. Zo compleet met links en aanbevolen boeken. Het laatste boek, Klein Geluk als je ziek bent biedt ook de mogelijkheid om je behoeftes helder te krijgen via het spinnenweb van Positieve Gezondheid.

Prachtige boeken ook om cadeau te geven als je in de gezondheidszorg werkt.
Inge Jager en Maria Grijpma zorgen zo voor veel kleine geluksmomentjes!

Bron en meer info op <https://www.kleingeluk.nu>

Zie mij

"Dementie kan ook gepaard gaan met depressiviteit, helemaal als je ook nog beperkt bent met je zicht. Een beetje extra aandacht is dan wat je kunt geven, helaas kun je niet alles oplossen.. Deze mevrouw is altijd zoekende naar de invulling van haar dag maar kan dit niet meer vinden... Het gedicht omschrijft hoe ik haar zie" (Jose Niejenhuis-Boon op Facebook (maart 2021).

Zie mij

Haar pit en creativiteit,
veranderd in afhank'lijkheid.
De bruin gevlochten haren,
wit geworden door de jaren.
Zie mij...zie mijn nood,
mijn angst is levensgroot!
Het einde waar ze soms naar smacht,
maakt juist zo angstig in de nacht.
Belemmerd door haar slechte zicht,
ervaart ze vele deuren dicht.
Het vermogen tot vermaken,
begint langzaam op te raken.
Stil zit ze in de gang,
de dagen duren vrees'lijk lang!
Als de zuster even met haar praat,
lijkt het of het beter gaat.
Haar bruine ogen, weer wat glans
de dag krijgt toch een nieuwe kans!
Een spel en thee met wat erbij,
maakt haar eventjes weer blij!
Maar daarna is het o zo stil,
dus vroeg op bed is wat ze wil.
En dan komen de gedachten,
in de donk're lange nachten....

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Wij werken in Eemsdelta aan een samenleving
waarin iedereen mee kan doen.
Waar iedereen een bijdrage kan en mag leveren
omdat in Eemsdelta ieder mens telt.

Samen. Leven. Doen. Eemsdelta.

Project Vrijwilligers en dementie in gemeente Eemsdelta

De groep ouderen in onze samenleving wordt de laatste jaren steeds groter. Ook de komende jaren zal deze groep steeds groter worden. Dit betekent dat ook de groep mensen die lijden aan een vorm van dementie steeds groter

wordt. Mensen die lijden aan dementie wonen meestal gewoon thuis. Dit zal in de toekomst niet veranderen.

Een mens die lijdt aan dementie heeft veel hulp nodig om zich staande te houden. De hulp komt vooral van de partner, familie of bekenden. Dit betekent veel lichamelijk zwaar werk maar het is ook vooral een grote geestelijke belasting. Naast de professionele hulpverlening kunnen ook vrijwilligers een belangrijk aandeel hebben in de zorg voor mensen die lijden aan dementie en hun mantelzorgers.

Het project vrijwilligers en dementie heeft een aantal vrijwilligers die zich hebben gespecialiseerd in het omgaan met mensen die lijden aan dementie. Vaak hebben deze vrijwilligers een achtergrond in de zorg. De belangrijkste functie is het bieden van contact ter doorbreking of preventie van sociaal isolement. De hulp is dan ook gericht op de persoon die lijdt aan dementie als ook op de mantelzorger.

De vrijwilliger kan de mantelzorger respijtzorg bieden, even een moment of een activiteit voor jezelf doen als de vrijwilliger bij de partner is. In de regel is een vrijwilliger doorgaans 1 dagdeel per week beschikbaar. Er wordt gestreefd naar langdurige contacten omdat juist voor deze groep continuïteit belangrijk is.

Wilt u meer weten? Neem gerust op met Cadanz Welzijn contactpersoon Karin Leertouwer- Bosker telefoon 06 46102878 of email k.leertouwer-bosker@cadanzwelzijn.nl

Bouw niet nog meer verpleeghuizen maar biedt passende vormen van wonen – Onderzoek Alzheimer Nederland

Er zijn onvoldoende passende woonvormen tussen thuis en het verpleeghuis in, zo blijkt uit onderzoek van Alzheimer Nederland. Meer dan driekwart van de zorgprofessionals en mantelzorgers vindt het aanbod van woningen en woonvormen voor mensen met dementie niet passend. Bij achteruitgang is alleen het verpleeghuis een optie, maar dit is lange tijd een brug te ver en bovendien heeft men grote weerstand hiertegen. De conclusie is ook dat mensen met dementie hierdoor onverantwoord lang thuis blijven wonen, met crisissituaties tot gevolg.

In het rapport ook een antwoord op

1. Wat voor vormen zouden dit moeten zijn?
2. Wat zijn de woonbehoeften van mensen met dementie en hun mantelzorgers?

Lees meer in **Nieuwe woonvormen dringend nodig voor mensen met dementie – Alzheimer Nederland – april 2021**

Meer informatie over kleinschalige woonvoorzieningen en verpleeghuizen vindt u op <https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/wonen-welzijn-activiteiten-zorg/kleinschalig-wonen-en-verpleeghuizen>

Trends in de verpleeghuiszorg voor mensen met dementie: Monitor Woonvormen Dementie 2008-2020

Het voorschrijven van psychofarmaca aan bewoners met dementie is sinds 2008 voor het eerst afgenomen. Ook is de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen verder afgenomen. Aandachtspunten zijn de visie op keuzevrijheid van bewoners, het accepteren en waarderen van verschillen tussen collega's en communicatie met familie.

Dit blijkt uit de nieuwe monitor 'Trends in de verpleeghuiszorg voor mensen met dementie: Monitor Woonvormen Dementie 2008-2020' van het Trimbos-instituut, gefinancierd door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de deelnemende zorginstellingen.

Aan de vijfde meetronde (2019-2020) hebben 58 woonvoorzieningen deelgenomen, 45% van deze woonvoorzieningen waren een kleinschalige locaties waar uitsluitend mensen met dementie verblijven.

In ieder hoofdstuk van de Monitor komt een thema aan bod dat nauw aansluit bij het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg, zoals de organisatie van de zorg, de kwaliteit van zorg, de personele bezetting, maar ook de inzet van familie als ondersteuning voor de zorg.

Enkele positieve ontwikkelingen maar ook verbeterpunten :

1. De Monitor laat bijvoorbeeld zien dat er sinds 2008 sprake is van een stijgende lijn in de kwaliteit van leven van bewoners. Ook een toename aan dagelijkse directe zorguren en inzet van familie en vrijwilligers.
2. Op de rand van de invoering van de Wet zorg en dwang (Wzd) blijkt uit de data van de Monitor dat er voor het eerst sinds 2008 een significante afname zichtbaar is in het voorschrijven van psychofarmaca aan bewoners. Daarnaast heeft de dalende trend in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen bij bewoners met dementie zich verder voortgezet.
3. Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in extra medewerkers om de kwaliteit van de zorg te verbeteren en te kunnen voldoen aan kwantitatieve en kwalitatieve context gebonden normen. De Monitor laat zien dat er een toename is in uren die aan de dagelijkse, directe zorg worden besteed (inclusief nachtdiensten). Daarnaast een toename in functies die samenwerken met de zorgmedewerkers en hen ondersteunen, zoals de woonzorgondersteuners en gastvrouwen en -heren.
4. Uit de Monitor blijkt dat medewerkers en behandelaars de laatste zeven tot tien jaar over het algemeen geen sterk eenduidige organisatievisie ervaren.
5. Aandachtspunten zijn de visie op keuzevrijheid van bewoners, het accepteren en waarderen van verschillen tussen collega's en communicatie met familie.
6. De inzet van zorgtechnologie kan verbeterd worden door technologische hulpmiddelen beter aan te laten sluiten op de wensen, behoeften en mogelijkheden van bewoners, maar ook door zorgmedewerkers meer te betrekken bij de implementatie van nieuwe zorgtechnologie en te trainen in de praktijk.

Bron en info Trimbos (maart 2021). Lees meer in [**Trends in de verpleeghuiszorg voor mensen met dementie – Monitor Woonvormen Dementie 2008 – 2020**](#)

Meer info over wonen en woonvoorzieningen op de website <https://www.mensenmetdementiegroningen.nl/wonen-welzijn-activiteiten-zorg/kleinschalig-wonen-en-verpleeghuizen>

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Steunpakket: extra geld naar gemeenten en aanpak eenzaamheid

Nu de coronamaatregelen langer duren, worden de sociale en mentale gevolgen voor mensen ook groter.

Het kabinet heeft 200 miljoen euro beschikbaar gesteld om extra steun te kunnen verlenen in deze periode en vraagt aan gemeenten om hier voor het merendeel invulling en uitvoering aan te geven. Dit 'maatschappelijk steunpakket' is erop gericht om op kortere termijn de negatieve sociale gevolgen van de crisis zoveel mogelijk te dempen en structurele schade zoveel mogelijk te voorkomen, waaronder eenzaamheid. Naar gemeenten gaat 150 miljoen euro. Het gaat om incidentele gelden.

Het steunpakket is gericht op kwetsbare groepen zoals eenzame ouderen, mensen met een beperking of psychische problematiek en jongeren. Er is ook aandacht voor de mentale vitaliteit van werkend Nederland en door coronamaatregelen getroffen ondernemers.

Bron en meer info op <https://www.eentegeneenzaamheid.nl>

Actieprogramma Tegen Eenzaamheid

Met het actieprogramma *Eén tegen eenzaamheid* wil de overheid de trend van eenzaamheid onder ouderen doorbreken. Dit doen zij met een brede beweging in de samenleving die ervoor staat dat ouderen meedoen en voelen dat ze er toe doen – ook als ze minder vitaal en actief zijn. Samen.

20 maart 2018 lanceerde minister Hugo de Jonge (VWS) het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid. Hij trapte een balletje met Old Stars-voetballers in Scheveningen. Drie jaar later is Eén tegen eenzaamheid een brede beweging met 231 gemeenten en 149 landelijke organisaties en bedrijven in vele sectoren. Activiteiten groeien en eenzaamheid wordt steeds bespreekbaarder. Samen werken we aan het voorkomen en verminderen van eenzaamheid!

Afbeelding: aan het actieprogramma deelnemende gemeenten in 2019 en de stand nu

